

Sygn. akt II Ca 908/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Cezary Klepacz (spr.)**

Sędziowie: **SSO Magdalena Bajor-Nadolska**

SSR (del.) Ewa Bystrzyńska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Iwona Cierpikowska

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko K. D.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Pińczowie

z dnia 28 kwietnia 2016 r., sygn. akt I C 296/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości i oddala powództwo;

II. zasądza od (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz K.

D. kwotę 2952 (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa) złote tytułem kosztów procesu;

III. zasądza od (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. na rzecz K.

D. kwotę 2952 (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa) złote tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. nakazuje pobrać od (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pińczowie kwotę 606 (sześćset sześć) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt II Ca 908/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2016 r., sygn. akt I C 296/15, Sąd Rejonowy w Pińczowie zasądził od pozwanego K. D. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. kwotę 12.117,02 zł ze szczegółowo wymienionymi odsetkami (pkt I); odstąpił od obciążania pozwanego kosztami procesu (pkt II); przyznał od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokat M. Ś. kwotę 2.952 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzielaną pozwanemu z urzędu.

Sąd ten ustalił, że dnia 23 stycznia 2008 r. K. D. zawarł z (...) Bank SA w W. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...). Bank udzielił pozwanemu kredytu w wysokości 5.858,43 zł, który miał być spłacony do dnia 20 stycznia 2015 r. Pozwany spłacał kredyty od lutego 2008 r. do kwietnia 2009 r. Pismem z dnia

23 października 2009 r. Bank wypowiedział pozwanemu umowę kredytową, a dnia 4 lipca 2012

r. (...) Bank SA wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu Sąd Rejonowy w Pińczowie nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 31 lipca 2012 r., sygn. akt I Co 354/12. (...) Bank SA wystąpił do komornika sądowego

przy Sądzie Rejonowym w Jędrzejowie z wnioskiem przeprowadzenie egzekucji na podstawie tego tytułu. Postanowieniem z dnia 2 lutego 2015 r., sygn. akt Km 590/14, komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji.

Na podstawie uchwał nadzwyczajnych walnych zgromadzeń spółek w dniu 18 czerwca 2009 r. nastąpiło połączenie (...) Bank SA (spółka przejmowana) z (...) Bank SA (spółka przejmująca) (...) Bank SA wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank SA. Z dniem 1 kwietnia 2012 r. nastąpiło przeniesienie całego majątku (...) Bank SA w W., jako spółki przejmowanej, na (...) Bank SA w W., jako spółki przejmującej, która wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank SA. Z dniem 1 czerwca 2012 r. (...) Bank SA w W. zmieniła nazwę na (...) Bank SA.

W 2015 r. doszło do przeniesienia przedmiotowej wierzytelności z (...) Bank SA na rzecz (...) spółki z o.o. sp. k. w W., a następnie na rzecz (...) spółkę z o.o. sp. k. w W., która na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 4 marca 2015 r. przeniosła wierzytelność na rzecz (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W., o czym zawiadomiono kredytobiorcę pismem z dnia 4 marca 2015 r. i wezwano go do zapłaty długu. Dnia 9 kwietnia 2015 r. (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny Zamknięty wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 11.867,96 zł tytułem należności z umowy kredytu konsolidacyjnego do dnia 16 kwietnia 2015 r. Wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej z dnia 10 września 2015 r. zaświadcza, że w

księgach rachunkowych powoda istnieje wierzytelność pozwanego wynikająca z umowy z dnia 23 stycznia 2008 r. w kwocie 12.117,02 zł.

Mając to na względzie, Sąd pierwszej instancji uznał powództwo (...) Wierzytelności Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko K. D. o zapłatę kwoty 12.117,02 zł wraz z odsetkami, wniesione do Sądu dnia 10 września 2015 r., za zasadne, w szczególności nie uwzględnił zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia dochodzonego roszczenia.

Sąd Rejonowy podniósł, że czynnością przerywającą bieg przedawnienia, przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia, jest wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03). (...) Bank SA w W. złożył taki wniosek w dniu 24 lipca

2012 r. (akta sprawy Sądu Rejonowego w Pińczowie o sygn. I Co 354/12). Czynnością taką

jest też wniosek o wszczęcie egzekucji. Bank wystąpił w dniu 21 września 2012 r. z wnioskiem

o wszczęcie i prowadzenie egzekucji wobec K. D.. Jak wynika z postanowienia komornika sądowego z dnia 2 lutego 2015 r., postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec bezskuteczności egzekucji (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.), a nie, jak wskazał pełnomocnik pozwanego, na podstawie art. 825 k.p.c. Wywody Sądu Najwyższego,

zawarte w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, co do skutków umorzenia postępowania egzekucyjnego nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Apelację od tego orzeczenia wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób dowolny i budzący zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, co znajduje wyraz w uznaniu, że powód udowodnił przysługującą mu wierzytelność wobec pozwanego w dochodzonej wysokości i nie doszło do przedawnienia roszczenia, w wyniku czego uwzględniono powództwo;
- art. 207 § 7 k.p.c. przez niezwrócenie powodowi pisma procesowego z dnia 7 marca 2016 r., pomimo jego złożenia z naruszeniem art. 207 § 3 k.p.c.;
- sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez bezpodstawne przyjęcie, że powód udowodnił legitymację do dochodzenia roszczenia, podczas gdy z materiału dowodowego nie wynika, aby doszło do skutecznego przejścia uprawnień z pierwotnego wierzyciela na powoda;
- naruszenie przepisów prawa materialnego w drodze błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania, w szczególności art. 118 w zw. z art. 123 § 1 ust. 1 k.c., poprzez przyjęcie, że roszczenie, którego dochodzi powód nie jest przedawnione.

Wskazując na to, skarżący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oraz zasądzenie od powoda kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, a na wypadek oddalenia apelacji – o przyznanie tych kosztów od Skarbu Państwa.

W uzasadnieniu apelacji pozwany podniósł, że dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu. Zgodnie z art. 118 k.c., roszczenie banku ulega trzyletniemu przedawnieniu.

Bieg terminu przedawnienia na nowo po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie odnosi się do sytuacji, gdy uprawnionym do wszczęcia ponownej egzekucji jest już inny niż wymieniony w pierwotnym tytule wierzyciel. W rozpoznawanej sprawie nie nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia w związku z wszczęciem postępowania egzekucyjnego, albowiem stroną tego postępowania był (...) Bank SA, a nie powód.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, wskazując m.in., że czynnością przerywającą bieg przedawnienia, przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia, jest wniosek o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, co (...) Bank SA uczynił w dniu 24 lipca 2012 r., a także wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które zostało umorzone na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., a zatem powód wystąpił w dniu 10 września 2015 r. z nieprzedawnionym roszczeniem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Trafnie zarzuca skarżący, że nastąpiło przedawnienie dochodzonego przez powoda roszczenia.

Jak wynika z akt sprawy o sygn. I Co 354/12 Sądu Rejonowego w Pińczowie, w dniu 31 lipca 2012 r. wydane zostało postanowienie, którym uwzględniono wniosek (...)

(...) Bank SA w W. o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 4 lipca 2012 r., wystawionemu przez ten Bank przeciwko dłużnikowi K. D. z tytułu umowy nr (...) z dnia 23 stycznia 2008 r. (k.13 tych akt). Na podstawie tego tytułu (...) Bank SA w W. wystąpił w dniu 21 września 2012 r. do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jędrzejowie T. W. o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego

(k.67). Komornik umorzył to postępowanie na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. postanowieniem z dnia 2 lutego 2015 r., sygn. akt Km 590/14, gdyż egzekucja przeciwko dłużnikowi okazała się bezskuteczna (k.93). Wierzytelność objęta wskazanym tytułem została nabyta przez powoda na podstawie umowy o przelew wierzytelności z dnia 4 marca 2015 r.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na

podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń (por. uchwałę z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, OSNC z 2005 r., nr 4, poz. 58 oraz wyroki: z dnia 23 listopada 2011

r., IV CSK 156/11, OSNC - ZD z 2013 r., nr 1, poz. 7 i z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK

203/11, OSP z 2014 r., nr 6, poz. 60). Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje

байдз z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 k.p.c.), a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 k.p.c. albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, OSNC z 2015 r., nr 12, poz. 137 oraz wyroki: z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP z 2004 r., nr 11, poz. 141, z dnia 23 stycznia 2007 r.,

V CSK 386/07, z dnia 14 kwietnia 2011 r., IV CSK 439/11, z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14 – nie publ.).

Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia

stwierzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

W uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, LEX nr 2067028, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123

§ 1 pkt 2 k.c.), gdyż w przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym, albowiem uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności, a zatem cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji

wszczętej przez bank (w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3

k.p.c.); musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14 (nie publ.), przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi

tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela.

Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi

od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie

bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim

uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nabywa wierzytelność tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w

sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na

nowo. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca

wierzytelności niebędący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane, za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela – banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy niebędącego bankiem.

Podzielając w pełni to zapatrywanie, uznać należy, że wskutek wniosku (...) Bank SA z dnia 24 lipca 2012 r. (k.2-12 akt sprawy I Co 354/12 Sądu Rejonowego w Pińczowie) nastąpiła przerwa biegu przedawnienia roszczenia tego Banku wobec K. D. z tytułu umowy nr (...) z dnia 23 stycznia 2008 r. Postępowanie w tej sprawie zakończyło się wydaniem w dniu 31 lipca 2012 r. postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności przedstawionemu tytułowi egzekucyjnemu. Z tą chwilą zaczęło na nowo biec przedawnienie tego roszczenia. Kolejna przerwa biegu przedawnienia, ale wyłącznie w stosunku do wymienionego Banku, nastąpiła wskutek złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji na podstawie tego tytułu. Skoro zaś powód, który nabył wierzytelność wynikającą z umowy nr (...) z dnia 23 stycznia 2008 r., wystąpił z powództwem o zapłatę tej należności w dniu 10 września 2015 r. (k.2), to jego roszczenie było już wówczas przedawnione, biorąc pod uwagę trzyletni termin przedawnienia roszczenia banku wobec osoby niebędącej przedsiębiorcą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02, OSP 2004/11/141). W takiej sytuacji zgłoszony przez pozwanego zarzut jest skuteczny. Jak stanowi bowiem art. 117 § 2 zdanie pierwsze k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Ostatnio wymieniona okoliczność (zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia) nie miała miejsca.

Mając to na uwadze, zmieniono zaskarżony wyrok w całości i oddalono powództwo, zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c., a na podstawie art. 98 § 1 i 2 w zw. z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. zasądzono od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.952 zł tytułem kosztów procesu za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji (§ 2 ust. 3 i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461 z późn. zm.) i taką samą kwotę tytułem kosztów postępowania apelacyjnego (§ 2 pkt 5 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu – Dz. U. z 2015 r., poz. 1801).

Nakazano pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pińczowie kwotę 606 zł tytułem kosztów sądowych – nieuiszczonej opłaty od apelacji (art. 113 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 623).

SSO Magdalena Bajor-Nadolska SSO Cezary Klepacz SSR Ewa Bystrzyńska (del.)

(...).